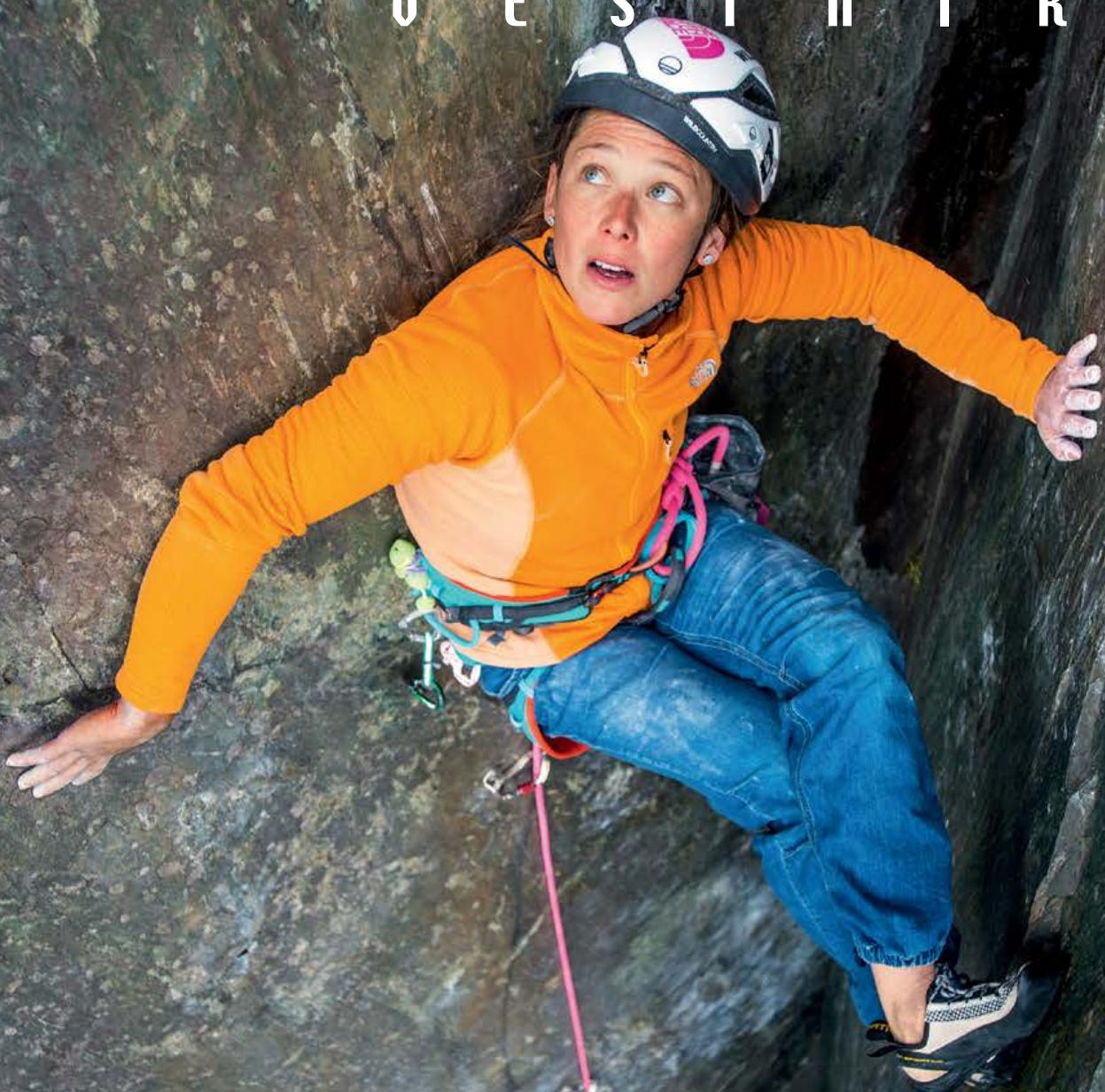

PLANINSKI V E S T N I K

3
2017

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

TEMA MESECA

S pionirji turnega smučanja

Z NAMI NA POT

Turno smučanje v zahodnih Karavankah

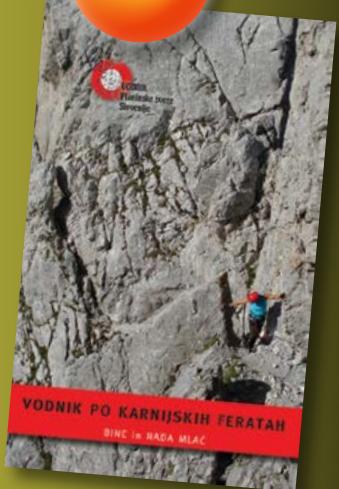
3,90 €

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

Bine in Nada Mlač

Vodnik po karnijskih feratah

-50 %

Karnijske Alpe, italijansko Alpi Carniche (tudi Carnice), nemško Karnische Alpen, so veriga skalnih vrhov med Avstrijo in Italijo. Vrstijo se v smeri vzhod–zahod, na jugu jih omejuje reka Bela (Fella), na severu Zilja, v pokrajini Veneto, torej na zahodu, reka Piava in na vzhodu Ziljica. Njihova celotna dolžina znaša nekaj več kot sto kilometrov, ležijo pa med krajevoma San Candido (Innichen), Cadore in Trbiž.

288 strani | 130 x 210 mm | šivano | broširano

CENA: V času od 15. 3. 2017 do 15. 4. 2017 lahko *Vodnik po karnijskih feratah* kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 19,95 € (redna cena: 39,90 €).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštne plača naročnik.

ZAKAJ ZEMLJEVID IN VODNIK PZS?

- Z nakupom prispevate sredstva za obnovo in vzdrževanje planinskih poti.
- Nazoren prikaz gora na papirju z informacijami o poteh, kočah, turnih smukah, plezališčih, naravnih in kulturnih zanimivostih, brezpotnih ...
- Stalno preverjamo stanje na terenu in informacije redno posodabljamo.
- Zemljevidi in vodniki pokrivajo vsa slovenska hribovita območja.
- Izbirate lahko med klasičnimi papirnatimi in novimi plastificiranimi zemljevidi.
- Sistematični in grafično prenovljeni vodniki so prava izbira tako za začetnike kot za izkušene planince.

SREČNO IN VAREN KORAK!

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico: 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavská cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskemuzej.si

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

117. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pz.si
www.planinskivestnik.com
www.pvkazalo.si
www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4600 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošljite po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pz.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan).

MODRA ŠTEVILKA
((• 080 18 93))

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembah naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šport in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASI OVNICI:

Caroline Ciavaldini v plezališču Quarrymann Slates v Walesu Foto: Ricky Felderer

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spremenijo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utрpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Foto: Matjaž Milavec

Kam gre smeh

"Otroci se zasmejejo približno stokrat na dan, odrasli pa le še kakih petnajstkrat. Nekje vmes nas smeh mine, pravi raziskava. Starostniki niso obravnavani kot posebna kategorija, toda iz lastnih izkušenj bi rekel, da se padajoča smejalna krivulja z naraščajočo starostjo nadaljuje. So pa seveda velike medsebojne razlike. Zadnje dni sem malo opazoval po domu, in od tistih, ki jih redno videvam, se jih pet že tri dni ni zasmejalo. Druga skrajnost so štiri dame, ki se zelo pogosto smejejo. Tako pogosto in za take malenkosti, da ti začnejo parati živce, ko postaneš pozoren. / ... / Zdaj skušam štetni, kolikokrat se sam zasmejem. Bilanca po eni uri čajanke in eni uri bilarda: trikrat sem se zasmejal (na glas) in zbral nekje med deset in petnajst nasmeškov. Ni slabo." Odlomek iz trpko hudomušne knjige Skriti dnevnik Hendrika Groena, starega 83 in ¼, Jadrana Krta za tretje življenjsko obdobje, ne bi mogel biti boljši uvod v razglabljanje o tem, kar me gloda že nekaj časa – namreč tisto, da nas nekje vmes smeh mine. Kar sem seveda opazila tudi sama.

Nekoč sem bila del "sila vesele alpinistične družine", kakor je plezalsko klapo v uvodnem predavanju alpinistične šole, v katero sem se vpisala kot še ne polnoletna najstnica, označil njen vodja. Ne vem, zakaj sem si to njegovo izjavo zapomnila, morda je zvenela kot mikavna obljava zabavnih dogodivščin med plezalnimi polbogovi, do katerih smo nekateri *gušterji* vsaj na začetku gojili strahospoštovanje. Če me spomin ne varja, je v mojih plezalnih dnevnikih nekje res zapisan stavek, ki izraža silno navdušenje nad sproščenim ozračjem v alpinistični sredini. Smejali smo se, tako se mi vsaj zdi danes, zares veliko, saj se je vedno našel kakšen zabavljavec, ki je z iskrivimi dovtipi držal pokonci celo družbo in skrelbil za prešerno vzdušje.

Alpinistične kroge sem, ko me je življenje utirilo v davkoplačevalske vode in mi namenilo še vrsto drugih vlog, postopoma zapustila, in zdi se, kakor da je z oddaljevanjem od dolgoletnega načina življenja počasi med prsti polzela tudi njegova sproščena in smeha polna plat. Saj ne, da bi poslej hodila po svetu le z mrkim obrazom, a vseeno sem sčasoma malce pretresena ugotovila, da se nekam sumljivo hitro najdem v naslednjih rimah izpod peresa Mi2 (no, ne ravno kot muza ...): *Moje muze, dobre muze, / kam ste se izgubile, / ste se čisto polenile, / ste pod težo se zlomile? So vas leta poredila, / so vam deca sok izpila, / dedci polomili krila, / vas posoda je pomila?* Na to je skoraj odveč vprašati *Kje so iskrice v očeh? Kam izginil je vaš smeh? ...*

Smeh torej z leti očitno postaja redka dobrina. Ne gre misliti, da na določeni točki življenja ne znamo več razpotegniti obraza v nasmeh ali nimamo več razloga za smeh, bolj se dozdeva, kakor da se v vrtincu tisočerih vsakodnevnih obveznosti sploh *nimamo časa* več toliko smejeti. Če je smeh pol zdravja, potem se nam slabo piše.

Kdaj ste se nazadnje od srca nasmejali? Vesela sem, da se vsaj občasno dobimo z nekaj velikimi šaljivci, ki tako rutinirano duhovičijo, da jim srednje nadarjeni "humoristi" ne sežemo niti do gležnjev. Kar tekmujejo med seboj, kdo bo prej razdril naslednjo močno. Vedno uživam v njihovi družbi, kajti smeh do bolečih trebušnih mišic, solz in pojemajoče sape je zagotovlen. Poznam pa tudi nekaj ljudi, ki se skoraj *vedno* smejejo na tak način. In čeprav so s tem blizu kategoriji tistih štirih dam iz uvoda, jim na neki način zavidam njihov bučni smeh za skoraj vsako malenkost. Še vedno bolje to kot pa štetje nasmeškov ... Čeprav – naj me vrag, če ne bom tudi sama kdaj naredila take statistike ...

Mateja Pate

UUODNIK

1 Kam gre smeh

Mateja Pate

S PIONIRJI TURNEGA SMUČANJA

4 Kje so nedolžne bele strmine?

Dejan Ogriniec

S PIONIRJI TURNEGA SMUČANJA

6 Turna smuka nekoč

Rado Kočevan

S PIONIRJI TURNEGA SMUČANJA

11 Iz spominov planinca

Srečo Klemenc

KOLUMNNA

16 Planinska etika

Marijan Lačen

INTERUJU

17 Caroline Ciavaldini

Martina Čufar Potard

DOLOMITI

22 Teden presežkov naravnih lepot

Anita Krivec

KOLUMNNA

28 Kdaj, če ne zdaj

Zdenka Mihelič

JUBILEJ

30 Barasab

Damijan Meško

INTERUJU

32 Tone Škarja, 80 let

Vladimir Habjan

Z NAMI NA POT

- 35 Turno smučanje v zahodnih Karavankah

Mojca Stritar Kučuk

VIŠOKA DAUPHINEJA

- 43 Teden prečenja na smučeh

Breda Pirc

PLANINSKA DOŽIVETJA

- 50 Stezosledec z osme rejde

Mira in Miran Hladnik

PLEZANJE V KANADI

- 53 Lovki na slapove

Marija Jeglič

DRUŽINSKA ZGODBA

- 56 Že pred rojstvom na očaku

Samo Rugelj

GORSKO REŠEVANJE

- 58 Veliko intervencij

Irena Mušič Habjan

NASVET

- 62 Pasivna zaščita pred podhladitvijo

Damjan Slabe

FILMSKI FESTIVAL

- 64 Tretji človek Roberta Schauerja

Mire Steinbuch

GORSKO CUETJE

- 66 Roža, ki dvigne srčni utrip

Ivan Premrl

UTRINEK IZ PRETEKLOSTI

- 68 Svojevrsten jubilej

Srečko Pungartnik

GEO IZLET

- 70 Kaj je črnega na Črni prsti?

Boštjan Rožič,
Petra Žvab Rožič

PORTRET

- 71 Pisati o svojem hobiju

Petra Zupet

MINIATURA

- 72 Smetarji v Himalaji

Jani Bele

- 73 NOVICE IZ VERTIKALE

- 74 ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE

- 75 LITERATURA

- 77 PLANINSKA ORGANIZACIJA

- 79 NOVICE

- 79 SLOUENSKI PLANINSKI MUZEJ

- 80 TRIGLAUSKI NARODNI PARK

USEBINE USEH
PLANINSKIH UESTNIKOU
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.